

ról, vajjon csakugyan a *nyuszt* volt-e a rabló? Az elvitt csalétket újjal kell pótolni, mely alkalommal, mint már első ízben is, az messziről lesz a földön oda hurezolva. Ezt mindaddig követni kell, míg elérkezik az idő, amidőn e ragadozó szörmeje legértékesebb, mi december és január táján szokott lenni. Ezután két vagy három tányér-vasat azon a vidéken helyezünk el, hova a nyusztot szoktattuk, — vagy ha kilesni tudtuk, szokott váltójára. A felállított vasat gondosan be kell takarni vékony szárazlevél réteggel. A rugót, valamint a vékony láncot, melyhez a vas erősítve lesz, legjobb mohával befödni. Különösen ügyelni kell arra, hogy a tör oldalvasai sehol se jöjjenek érintkezésbe a földdel, mert télen igen könnyen odafagyhatnak; szintúgy nem szabad megfélemleni, ha a tör hosszabb ideig van kitéve s ha esetleg a nedves időjárást fagy váltotta fel, a betakaró faleveleket újjal pótolni. A felállított vastöröket akkép kell elhelyezni, hogy azok napontai átvizsgálása sok idővesztéssel ne járjon, mert a napontai átvizsgálás okvetlenül szükséges, annál inkább, mert a *nyuszt* rendszeren csak egyik lábával marad a vasban s ha sokáig marad e helyzetben, addig rángatózik, míg a vas lábát teljesen el nem metszi; ez oka azután, hogy sok esetben csupán lábat találni a vasban remélt préda helyett. Ennek kiküldése végett a nyuszt-fogáshoz nem célszerű a szorosán záró éles vasakat használni. — Ezenkívül ajánlatos a vasat meg nem kötni, hanem lánc segítségével valamely tuskóhoz erősíteni, úgy, hogy a törbe került vad a vasat maga után hurezolhassa. Egy jószaglász ebbel a nyusztot úgysem nehéz megtalálni. — A vasak tisztántartása s minden gyanus szagtóli megszüntetése nem igen lényeges, mert nagyon gyakori eset az, hogy teljesen berozsdásodott törökkel is sikerült a fogás, mi magyarázatát abban leli, hogy a magasban függő csalétek után húzó nyuszt nem igen vigyáz lábai elé. — Mint hó-esések után gyakran tapasztalni lehet, a róka gyakran kerülgeti a csalétekkel ellátott helyeket, annélkül, hogy a felállított törökhöz közeledni merészelne; finom orra és ravaszsága csakhamar észreveszi a fenyegető veszélyt. Ellenben a vadmacska nem ritkán a nyusztok szánt vastörbe esik; ebből láthatni, hogy e két utóbbi, óvatosságra nézve, nem vetekedhetik a ravasz komával. — A szajkó, mely lármájával a lesben ülő, vagy a cserkésző vadászt is elárulja s zavarja, a törvetésnél is alkalmatlan, miután igen gyakran a nyusztok kitett csalétket elfogyasztja. Amely vidéken tehát szajkók is tartózkodnak, ott gyakrabban kell utána nézni a vasaknak és a csaléteknek. — Hómentes telek legalkalmasabbak a fogásra, mert az ily időjárásakor a nyuszt nagy kirándulásokat szokott tenni. Gyakori havazás, vagy mély hóállás ellenben igen alkalmatlanok s a fogás csak akkor biztathat sikerrel, ha a hórteget erősebb jégfelület borítja, melyen a nyuszt könnyebben járhat. — A csaléteknek a földön való hurezolása sok esetben igen kellemetlen és fáradságos, de alig mellőzhető, mert nem tudva a nyuszt rendes váltóját, e hurezolás nélkül csak véletlenül kerülhet a ragadozó a vasba, mi rendszeren csak igen hosszú idő múlva szokott történni. De ha ismerjük a váltókat, melyeket friss hóesés alkalmával könnyű feltalálni, úgy a fogás nem nehéz. A vastöröket legcélszerűbb kisebb tisztásokon, vagy a sűrűségek és bozótok bejáratainál felállítani. — Sokan a török felállítására a hangyabolyokat szokták választani, melynek földjébe a tányérvasakat betakarják. Héja-fogó kosarakat is lehet eredménynyel használni e ragadozó pusztítására, mely kosarak azonban legfeljebb 4 lábnyi magasságban helyezendők el. — Szokás továbbá a kerékvágásokat kibővíteni s kitisztítani, vagy ehhez hasonló árkokat húzni, mely mesterséges váltókat igen örömet veszi fel minden ragadozó, — egyrészt, hogy jobban földve közeledhetik prédájához, másrészt, hogy a nedves fű érintését kikerülheti. Ily helyeken tányérvasakat vagy csapdákat a legjobb eredménynyel használnak. Ami a *nyestek* (és a görény) fogására felállított csapóvasak lecsattantó készülékével összekötöttesbe hozott vasak körül elszórt csaléteket illeti, ilyenekül a

következők ajánlhatók. A *fanyest-* és *görény*nél a tojás legsikeresebben alkalmazható. Hanem előbb ki kell fujni a tojást és homokkal megtölteni, hogy bizonyos súlya legyen s úgy kell a vas peczkére (illetve horgára) ráfűzni. Egyébiránt ma már kaphatók speciálisan nyest és görény fogására készült, áltojjással felszerelt fogóvasak is. — Alkalmos csalik még: 1. Frissen lőtt verebek (csalétkül és falatul). — Sült halak fejei cukorral meghintve, vagy mézzel megkenve, — avagy pedig tyúk- vagy libaszirral, esetleg friss vajjal sült heringfejek. — 3. Körte és aszalt szilva mézzel bekenve, egy csepp beléndekolajat is adva hozzá, kitünő csalétek. Azt mondják, hogy a beléndekolaj elkábítja a nyestet és görényt. — 4. Igen kitünő falatnak bizonyult a következő: Egy jó húspan levő, de nem kövér macskát, kevés Foenum graecummal kevert sólében bepáczolva, darabokra vagdalunk s apróra vágalt *fehér* hagymával friss vajban vagy kevés libaszirban kirántunk. — 5. Egy kanál sótlan vajjal felolvasztunk és egy szelet *fehér* hagymát egy perczig rántva benne, ismét kivesszük. Azután a vajjal egyenlő mennyiségű, koczára vágott kenyeret teszünk a vajba s az egészet jól kirántjuk; majd a keveréket a tűztől elvéve, kevés kámfort hintünk bele. Ez a csalétek kitünő, csakhogy a hol kutyák és macskák járnak és sok az egér, alkalmazni nem lehet, mert ezek az állatok is nagyon húznak rá s azáltal, hogy a vasakat minduntalan felcsatantják, sok bosszuságot okoznak. — Kitünő csaléteknek mondják a következőt is, csakhogy az egerek nagyon mennek rá. Megjegyzem, hogy ennek a csaléteknek készítése csak gyakori használatra számítva fizeti ki magát: 1 kg. egészen tiszta, új csuporban felolvasztott, de még sárga vajba kisdíó nagyságú, apróra vágott kerti angyelkát és némi *fehér* hagymát teszünk. Amikor e keverék 12 perczig sült, hozzáteszünk 30 gr. apróra tört nőszirom-gyökeret. Azután a keveréket még egy óráig sülni hagyjuk, majd pedig a tűzről levéve, 6—8 gramm kámfort keverünk hozzá és ködedényben elhelyezve, hűvös helyen tartjuk. Használatnál (*Belházy* utasítása szerint) egy darab kenyérhéjat kötözernára húzunk, egy kanálnyi a fentebbi keverékből felolvasztunk és benne a kenyérhéjat kirántjuk. — *Szagtalanító szerekül* nyest- és menyétnél csak a következőket ajánlhatom: a) megfogott nyestből nyert vizeletet, melylyel a vasat bedörzsöljük, b) ugyanezen céllra a nárdusfüvet (ahol macskák nem fordulnak meg), c) a cibetport, melyet a vas alá hintünk, végre d) a következő keveréket: $\frac{1}{5}$ -öd gr. mosusz, 6 gr. ánizsolaj és 6 gr. beléndek-olaj. Ezeket egy üvegbé téve, jól összerázzuk. Használatnál legfeljebb két cseppet egy tiszta rongyra cseppentve, ezzel a vasat jól bedörzsöljük.

(Vége köv.)

Lakatos Károly.

Eredeti méhészet.

Katonai gyakorlatok közben eljut az ember erre is, arra is. A többek között utunk a Szabadkától éjszakkéleti irányban fekvő „Hajdújárasi erdő“-be vezetett. Mig ezt elérhettük, több sűrűségen és tisztáson hatoltunk keresztül. Bozót a virágos réttel kellemes arányosságban váltakozott. A virágok, füvek még a hajnali harmatot rezgették. A fenti erdőben, — mely tisztán életerős, feltűnően egyenes törzsű fiatal akáczfából áll, — egyszerre csak egy kis tisztás tárul elénk és azon egy, legalább nekem szokatlan kép. Első pillanatra azt hittem, hogy valamely kóbor komédiás társaság pihenő tanyája. Olyan lakás-kocsiszerű építmények vagy három egymás mellett, még a koloncos kutya se hiányzott. Pedig hát nem volt az egyéb, mint egy ügyesen kezelt erdei méhészet, mely nagy haszonnal és majdnem semmi költséggel nem jár. Három

kerekeken álló, féldomború tetővel bíró kocsiszerű építmény, mindéggyik szép számú méhcsaládot tartalmazva. Körül néhány kis vályú, magas lábakra állítva, melyben a tiszta víz tetején szénaszálak úszkáltak. Ezek mellett egy lécvázból álló, tetején és két oldalán vízmentes ponyvával, többi részén úgynevezett „tüll“-el borított kis házikó áll. Ez lakása annak az egy szál embernek, aki az egészet kezeli, rendben tartja. Kérdezősködésekre feleletül azt nyertem, hogy 4 tagú családjával már évek óta abból él. Megtermi az ő jövedelmét az akáczos erdő, a virágos rét. Bár nagyon sokan látták volna, hogy sokan követnék!

Vidacs Aladár.

Az özkukacokról. (Felelet.) A *Nasen-* vagy *Rachenbremse*-nek elfogadott magyar neve tudtommal nincs. Mint-hogy ez csakis az őz élősdije, *özpöcsök*-nek volna nevezhető. Tudományos neve *Cephenomyia stimulator*. A vadász-irodalomban ez a faj következetesen *Oestrus nasalis* név alatt szerepel (pl. Vadász-Lap, 1902, 238. lap), holott ez utóbbi a ló gyomrában élőszködik. A pöcsök-félék sohasem közvetlen okai az őz megbetegedésének, ez csak egy másodlagos tünet, amennyiben bármily más betegségben szenvedő őz nem képes ellenük eléggé védekezni s így könnyebben inficiálatik, mint az egészséges.

Dr. Kertész.

Szerkesztői üzenetek.

J. F. Süttő. A közönséges minőségű *nyusztbőr* a *nyest* (kövi nyest) bőrével egyenértékű és mindig is az volt; ellenben a kiváló szép sárga „mályu“ *nyusztbőrök*, melyek hajdanában nálunk a nemesi sívegek (kalpagok) készítésére használtak, jóval értékesebbek voltak, úgy hogy 6–10 pengő forintot is adtak a kiválóbb darabokért; míg a legszebb *nyusztbőr* ára 4–6 forint értéket képviselt; ma azonban ezek néhány forintért kelnek darabonként; ellenben a szép *nyusztbőr* most is drágábban kel. — V. A. A méhekről írt apróságnak helyt adunk. — V. K. *Vadászterület*. Legközelebb foglalkozni fogok a dologgal. Eddig nem volt rá érkezőm. Üdvözlét! — B. L. *Fiume*. Legközelebb írok. A lap a kívánt címre küldtetni. Elébe vágni a dolognak reklámozni volna; de ha mégis akarja ön, szívesen. — K. L. és M. D. Az *agárdi* (Velencei-tó) vízi vadászterületet *Bóné Gyula* úr bérleté ki ismét. Tessék egyenesen hozzafordulni (Agárd) a jegyek végett; minden tisztességes úri embernek ad bérletjegyet.

Árverési hirdetés.

A mogyoródi vevőtársaság a váci püspöki uradalomtól megvásárolt 1462 kat. hold (közte 600 hold erdő) kiterjedésű birtokon gyakorolható vadászati jogot hat egymás után következő évre, vagyis 1908. évi július hó végéig terjedő időre, **1902. évi július hó 17-én délután 4 órakor** fogja Mogyoród községhezánál, árverés útján haszonbérbe adni. Ez a vadászterület a gödöllői koronauradalom tőzsomszédságában fekszik. — Kikiáltási ár 1600 korona. — A legtöbbet ígérő az első évi haszonbért a bérbevétel napján előre lesz köteles kifizetni. — *Bérbe nemadás esetén 100 koronás évi tag-sági jegyek bocsátatnak ki.*

Mogyoród, (Pest-megye) 1902. július hó 7-én.

1—2

Hartman Mihály,
mint megbízott.

2. drb. kitűnően bevezetett, 1 drb. idomított, remek szép ajtiszta, német vizsla-kölyök eladó. Bővebben: Pápay Géza, Tengelicz, Tolna-m.

FOTO-CZINKOGRAFIAI MŰINTÉZET.

MŰVÉSZETI SOKSZOROSÍTÁSOK.

Clichék folyóiratok, könyvek, árjegyzékek és tudományos művek számára, kitűnő kivitelben, legjobb módszerek szerint előállítva.

Cím csakis: BUDAPEST, VI. ker., Király-utca 30. szám.

Jutányos árak.

TELEFON: 18—99.

Jutányos árak.

„A TERMÉSZET“ szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, II., Donáti-utca 7. dr. Lendl Adolf intézete.

Nyomatott Wesselényi Géza könyvnyomdájában Budapest, II., Zsigmond-utca 11—15.

1063
1902

Árverési hirdetés.

Az esztergomi Főkáptalan tulajdonát képező és Esztergom vármegyében fekvő nánai és ebedi birtokon gyakorolható vadászati jog f. év július 7-én Esztergomban, d. e. 10 órakor a főtisztviselői irodában (Káptalanház 1. szám) tartandó nyilvános árverésen, augusztus hó 1-től számítandó három évre haszonbérbe adni fog. Az árverési feltételek ugyanott tudhatók meg. Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy a nánai vadászterület a párkány-nánai vasutállomás tőzsomszédságában, az ebedi pedig a Duna mellett fekszik.

Esztergom, 1902. június hó 9-én.

A főkáptalani uradalmak
Igazgatósága.

3—3

Néhány eleven uhu, egészséges, vadászati célokra jutányos áron kapható intézetünkben.

Egy fiatal (2 éves) kan újfundlandi kutyát keresünk megvételre.

Lapunk IV. és V. évfolyamához bekötési táblák, már megrendelhetők kiadóhivatalunkban.

A nemsokára kezdődő vadász-szezón alkalmából a t. va-

dász-közönség szíves figyelmébe ajánljuk

PREPARÁLÓ INTÉZETÜNKET.

Gondos, művészi preparáció, természetű kivitel, tartós munka, jutányos árak.

Az állatok lehetőleg friss állapotban és nyúzatlanul küldendők be annak megjelölésével, hogy miképen kívánják azok preparálását (állványra, falra, szőnyeg, fali dekoráció, tablettára, nyitott vagy csukott szárnyal, stb.) Nagyobb emlősök, (pl. medve, zerge, farkas, stb.) kizsigerelendők; csak 10 kilónál nehezebb csomagok küldendők vasúton (gyorsárúként). Pontos címzet és esetleg a vasúti állomás megjelölését kérjük.

Vasúti szállítmányba nem szabad levelet tenni; célirányos ügy a szállítólevélre mint a csomagra ráírni: „friss állat kitömésre“.

Vadászterületek bérbeadásáról szóló hirdetések, valamint egyéb vadászati hirdetések

előreláthatóan jó sikerre vezetnek. Kérjük azokat idejekorán kiadóhivatalunknak beküldeni. Olvasható írást kérünk.

Jutányos díjszabás.

„A TERMÉSZET“ VI. évfolyamára (kezdődik f. évi szeptember hó 1-én) szívesen fogadjuk az előjegyzést, illetőleg előfizetést. A régebbi évfolyamok közül még kapható teljes példányokban a III. IV. és az V.